

Dodatek č. 1

PŘÍPRAVNÁ TŘÍDA

ke školnímu vzdělávacímu programu
„ŠKOLA PRO VŠECHNY DĚTI“

Identifikační údaje o škole

Název programu: Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Motivační název: „ŠKOLA PRO VŠECHNY DĚTI“

Číslo jednací: ZŠ/196/2023

Předkladatel: Základní škola Bakov nad Jizerou, okres Mladá Boleslav

Adresa: Palackého 278, 294 01 Bakov nad Jizerou

Ředitel školy: MgA. Libor Doležal

Statutární zástupce ředitele školy: Mgr. Věra Bartošová

Telefon: +420731561544

E-mail: info@zsbakovnj.cz

Web: www.zsbakovnj.cz

Koordinátor ŠVP: Mgr. Věra Bartošová

IZO: 102 326 614

Identifikátor: 600 049 051

Právní forma: příspěvková organizace

IČ: 709 94 994

Zařazení do sítě: 18. 4. 1996, aktualizace - 1. 1. 2003

Projednán pedagogickou radou: 30. 8. 2023 Čj.: ZŠ/212/2023

Projednán školskou radou: 7. 6. 2022

Schválen ředitelem školy: 31. 8. 2023

Platnost dokumentu od: 31. 8. 2023

Účinnost dokumentu od: 1. 9. 2023

MgA. Libor Doležal, ředitel školy

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘÍPRAVNOU TŘÍDU ZÁKLADNÍ ŠKOLY

Přípravná třída má vlastní vzdělávací program, který je přílohou školního vzdělávacího programu.

1. CHARAKTERISTIKA PŘÍPRAVNÉ TŘÍDY, ORGANIZAČNÍ A ČASOVÉ VYMEZENÍ

Výuka probíhá dle školního vzdělávacího programu pro přípravnou třídu a je v souladu se záměry Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (výstupy vymezené RVP pro PV – viz níže).

V přípravné třídě se mohou vzdělávat děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, u kterých je předpoklad, že zařazení do přípravné třídy vyrovná jejich vývoj, a děti, kterým byl udělen odklad povinné školní docházky (dle platné legislativy). Vzdělávání dětí v přípravné třídě má svá specifika daná propojením předškolního a základního vzdělávání. Docházka do přípravné třídy je bezplatná. Rok strávený v přípravné třídě se nezapočítává do povinné školní docházky, děti se neklasifikují. Je kladen důraz na pozitivní motivaci, průběžné sledování a hodnocení individuálního vzdělávacího pokroku. Na konci roku děti obdrží osvědčení o navštěvování přípravné třídy a písemné slovní hodnocení.

V přípravné třídě je vyučováno 10 až 15 žáků. Ve třídě vyučuje kvalifikovaný pedagog, který se aktivně sebevzdělává v oblasti problematiky blízké jeho práci.

Časová dotace přípravné třídy činí 20 vyučovacích hodin týdně. Rozvrh dne je stejný jako u dětí, které navštěvují 1. ročník základní školy, tedy 4 hodiny denně, ale je uzpůsobený individuálním potřebám dětí a také momentálnímu rozpoložení třídy. Při vzdělávání žáků jsou voleny metody a formy práce odpovídající věku, potřebám, zkušenostem a zájmům žáků. Pedagog dbá na individuální přístup ke každému žákovi. Pro vzdělávání je vytvářeno příznivé sociální klima a psychohygienické podmínky.

V rámci možností jsou plánovány dohledy u přípravné třídy třídním učitelem k zajištění bezpečí dětí. Cílem přípravné třídy je připravit děti k bezproblémovému začlenění do výchovně-vzdělávacího procesu v první třídě a předcházet případným neúspěšným začátkům.

Organizace dne v přípravné třídě

6:00 – 7:35 - ranní školní družina

7:35 – 7:55 - příchod dětí do šaten, převlékání a přechod do třídy

7:55 – 9:30 - činnost dle integrovaných bloků a tematicky vzdělávacího plánu, individuální činnosti dětí

9:30 – 10:00 - hygiena, svačina (velká přestávka)

10:00 – 11:35 - činnost dle integrovaných bloků a tematicky vzdělávacího plánu, individuální činnosti dětí, případně pobyt venku

11:35 – 12:00 - hygiena, oběd

12:00 – 16:00 - odpolední školní družina

2. VÝSTUPY VYMEZENÉ RVP PRO PV

2.1 Kompetence – přípravná třída

Kompetence k učení

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění

Kompetence k řešení problémů

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost
- užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
- chápe, že vyhybat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

Komunikativní kompetence

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- komunikuje v běžných situacích bez zábrán a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)

- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

Sociální a personální kompetence

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim
- se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

Činnostní a občanské kompetence

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevědomost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

2. 2 Dítě a jeho tělo

Záměrem vzdělávacího úsilí učitele v oblasti biologické je stimulovat a podporovat růst a neurosvalový vývoj dítěte, podporovat jeho fyzickou pohodu, zlepšovat jeho tělesnou zdatnost i pohybovou a zdravotní kulturu, podporovat rozvoj jeho pohybových i manipulačních dovedností, učit je sebeobslužným dovednostem a vést je ke zdravým životním návykům a postojům.

Dílčí vzdělávací cíle *(co učitel u dítěte podporuje)*

- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

Očekávané výstupy *(co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)*

- zachovávat správné držení těla
- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
- zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
- pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji,

sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami

2.3 Dítě a jeho psychika

Záměrem vzdělávacího úsilí učitele v oblasti psychologické je podporovat duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost dítěte, rozvoj jeho intelektu, řeči a jazyka, poznávacích procesů a funkcí, jeho citů i vůle, stejně tak i jeho sebepojetí a sebenahlížení, jeho kreativity a sebevyjádření, stimulovat osvojování a rozvoj jeho vzdělávacích dovedností a povzbuzovat je v dalším rozvoji, poznávání a učení. Tato oblast zahrnuje tři „podoblasti“: 2.3.1 Jazyk a řeč; 2.3.2 Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace; 2.3.3 Sebeпоjetí, city a vůle.

2.3.1 Jazyk a řeč

Dílčí vzdělávací cíle (*co učitel u dítěte podporuje*)

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)

Očekávané výstupy (*co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže*)

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- učit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
- chápat slovní vtip a humor
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- utvořit jednoduchý rým
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
- sledovat očima zleva doprava
- poznat některá písmena a číslice, popř. slova
- poznat napsané své jméno
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon

2. 3. 2 Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

Dílčí vzdělávací cíle *(co učitel u dítěte podporuje)*

- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- vytváření základů pro práci s informacemi

Očekávané výstupy *(co dítě na konci předškolního věku zpravidla dokáže)*

- vědomě využívat všechny smysly, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit
- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim

2. 3. 3 Sebepečení city a vůle

Dílčí vzdělávací cíle *(co učitel u dítěte podporuje)*

- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- získání relativní citové samostatnosti
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

Očekávané výstupy *(co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)*

- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- rozhodovat o svých činnostech
- ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
- vyjadřovat souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
- uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- vyvíjet volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
- zorganizovat hru
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
- zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)

2. 4 Dítě a ten druhý

Záměrem vzdělávacího úsilí učitele v interpersonální oblasti je podporovat utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů.

Díličí vzdělávací cíle *(co učitel u dítěte podporuje)*

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- rozvoj kooperativních dovedností
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělým

Očekávané výstupy *(co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)*

- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho

- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- spolupracovat s ostatními
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)

2. 5 Dítě a společnost

Záměrem vzdělávacího úsilí učitele v oblasti sociálně-kulturní je uvést dítě do společenství ostatních lidí a do pravidel soužití s ostatními, uvést je do světa materiálních i duchovních hodnot, do světa kultury a umění, pomoci dítěti osvojit si potřebné dovednosti, návyky i postoje a umožnit mu aktivně se podílet na utváření společenské pohody ve svém sociálním prostředí.

Dílčí vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje)

- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vvytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat
- rozvoj společenského i estetického vkusu

Očekávané výstupy (co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
- utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)

2. 6 Dítě a svět

Záměrem vzdělávacího úsilí učitele v environmentální oblasti je založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí – počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového dosahu – a vytvořit elementární základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte (člověka) k životnímu prostředí.

Díličí vzdělávací cíle (co učitel u dítěte podporuje)

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- poznávání jiných kultur
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také

- poškozovat a ničit
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí

Očekávané výstupy *(co dítě na konci předškolního období zpravidla dokáže)*

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
- zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
- osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje) a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

3. ÚVOD DO ŠVP PRO PŘÍPRAVNOU TŘÍDU

Školní vzdělávací program je uspořádán tak, aby osobnost dítěte byla rozvíjena co nejefektivněji po všech stránkách. Vzdělávací obsah slouží k naplňování vzdělávacích záměrů a dosahování vzdělávacích cílů. Učivo je uspořádáno do čtyř čtvrtletních integrovaných bloků, které jsou dále strukturovány podle jednotlivých vzdělávacích oblastí Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (Dítě a jeho tělo – oblast biologická; Dítě a jeho psychika – oblast psychologická; Dítě a ten druhý – oblast interpersonální; Dítě a společnost – oblast sociálně-kulturní; Dítě a svět – oblast environmentální). Integrované bloky korespondují s ročními obdobími a tradicemi. Součástí ŠVP je tematicky vzdělávací plán (TVP), který z něj vychází.

V těchto jednotlivých blocích budou dále plánovány konkrétní činnosti pedagoga, které se odvíjejí od individuálních pokroků žáků. Bude věnováno dostatečné množství času opakování jednotlivých

aktivit vedoucích k upevňování poznatků a dovedností u každého žáka.

Integrované bloky, které jsou součástí tematicky vzdělávacího plánu:

1. Barevný podzim (září, říjen, listopad)
2. Pohádková zima (prosinec, leden, únor)
3. Rozkvetlé jaro (březen, duben, květen)
4. Horké léto (červen)

4. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Činnosti a znalosti, které by děti měly na konci přípravné třídy zvládnout jsou rozděleny do pěti oblastí: sociální, poznávací (kognitivní), motorická, sluchová a zraková.

Sociální oblast

- je samostatné v hygieně (WC, mytí, smrkání), sebeobsluze, oblékání (samo se oblékne, obuje, zapne knoflíky, zip, zaváže tkaničky), stolování (jí příborem, nalije si nápoj, sklídí ze stolu)
- řekne svůj názor, splní úkol, vyřídí vzkaz
- zvládá běžné praktické činnosti a situace (dovede nakoupit, telefonuje, pomáhá s různými drobnými pracemi, pečuje o domácí zvíře, o své hračky)
- částečně zvládá emoce (nereaguje křikem, pláčem, vyrovnává se s neúspěchem – například při hře, unese okamžité nesplnění svého přání)
- přizpůsobí se dané situaci (např. když dojde k náhlé změně programu)
- zapojí se mezi ostatní
- nebojí se, chová se přátelsky, spolupracuje s ostatními
- je ohleduplné (dělí se o věci, dokáže počkat, vystřídat se, dohodnout se, pomůže druhým)
- dodržuje pravidla při hrách, ve třídě, doma
- udržuje pořádek (uklidí pracovní místo, hračky, připraví pomůcky apod.)
- při hovoru se kouká druhým do očí
- umí pozdravit, oslovit, požádat, poděkovat
- dokáže vyjádřit souhlas – nesouhlas
- vyká cizím dospělým
- podřídí se autoritě dospělého (rodiče, učitele)
- dovede se odpoutat od rodiny

Poznávací (kognitivní) oblast

Pozornost:

- soustředí se na činnost minimálně 10 – 15 minut
- udrží pozornost i u činnosti, která ho nebaví
- dokončí započatou práci

Paměť:

- dokáže napodobit pohyb, tvar
- zopakuje pokyn, řadu slov apod.
- pamatuje si dlouho různé informace
- vzpomene si i na to, co se stalo v minulosti

Řeč:

- rozumí běžně mluvené řeči
- reaguje správně na pokyny dospělého
- vypráví jednodušší příběh, pohádku
- popíše obrázek, situaci

- mluví většinou gramaticky správně, užívá všechny druhy slov ve správném tvaru, čase, slovosledu
- mluví v rozvitých větách
- má správnou, srozumitelnou výslovnost (všech hlásek)
- v řeči používá hodně různých slov (1000 – 3000 slov)
- umí tvořit slova opačného významu (antonyma), podobného významu (synonyma)
- vyzná se i ve slovech, která znějí stejně, ale znamenají něco jiného (homonyma)
- přiměřeně naváže řečový kontakt
- umí vytvořit otázku
- smysluplně odpoví na otázku celou větou
- umí vyjádřit svou myšlenku

Vědomosti:

- ví, k čemu slouží běžné věci, náradí
- zná různá povolání, ví čím je máma a táta
- ví, jak se jmenuje, kolik je mu let, kde bydlí, jak se jmenují členové jeho rodiny, blízcí příbuzní, kamarádi
- zná alespoň 5 domácích zvířat (ví, čím se živí), rostlin, dopravních prostředků
- ví, jak se jmenuje naše hlavní město
- rozumí běžným životním jevům, okolnostem (změny počasí, cestování)
- umí počítat alespoň do šesti

Myšlení:

- rozloží celek na části a naopak (vyjmenuje části i bez pomoci obrázků)
- umí uvést konkrétní příklady (vyjmenuje například několik druhů oblečení)
- určí společný význam, tvoří nadřazené pojmy
- ví, co znamená: velký – malý, větší – menší, hodně – málo, více - méně, stejně, dohromady, o jeden více, o jeden méně, všechno – nic, něco, některý, žádný, krátký – dlouhý, kratší – delší, plný – prázdný, úzký – široký, nízký – vysoký, nižší – vyšší, lehký – těžký, lehčí – těžší, největší – nejmenší, nejkratší – nejdelší
- dokáže vyvozovat, třídít na základě podobnosti, podle různých kritérií: vnějších znaků (barvy, velikosti, tvary), druhu, určité vlastnosti, funkce, dvou až tří kritérií (například barvy a zároveň tvaru), dovede vysvětlit, který předmět (obrázek) nepatří mezi ostatní
- ví, co se obvykle dělá ráno, v poledne, večer, dopoledne, odpoledne, navečer, na jaře, v létě, na podzim a v zimě
- sestaví 4 a více obrázků podle dějové posloupnosti, popíše děj
- ví, co znamená předtím – nyní – potom, brzy – pozdě – později – nejpozději, dříve – nejdříve, naposled, nakonec
- ví, co znamená včera, dnes, zítra
- dovede vyjmenovat alespoň některé dny v týdnu
- ví, co udělá, když: má hlad a žízeň, je mu zima nebo horko, je unavené, něco ho bolí, když rozlije čaj, rozbije hrnek, vidí naříkat kamaráda
- ví, co je správně a co špatně: Je maminka starší než babička? Je v létě sníh? Je mořská voda slaná? Jsou Vánoce v létě? Je citrón sladký? Je lžice menší než lžička? Je tma ve dne, nebo v noci? Atd.

Motorická oblast

Grafomotorika:

- má uvolněnou ruku (pro budoucí psaní), správné postavení ruky (nezvedá rameno nebo loket, nevytáčí zápěstí)
- má správný úchop tužky nebo pastelky (špetkový úchop)

- dovede vybarvovat většinou bez přetahování (cca z devadesáti procent)
- obtahovat různé tvary, překreslit podle předlohy křížek, kruh, trojúhelník, čtverec (případně další tvary)
- nakreslí základní grafomotorické prvky (čára, kruh, ovál, oblouk, vlnovka, spirála, smyčka)
- nakreslí postavu, auto, sluníčko, dům, strom apod.

Hrubá motorika:

- dovede stát rovně, zvládne předklon, klek, sed, dřep
- udrží rovnováhu při stožení na špičkách
- na jedné noze zvládá přeskoky – i snožmo
- umí se pohybovat vpřed, vzad, do stran, po šikmé ploše, mezi metami, umí chodit po špičkách
- uběhne určitou vzdálenost
- dovede se plazit po břiše, lézt vpřed a vzad, kutálet se po zemi, točit se dokola, houpat se
- umí chytit míč, házet míč na cíl, kopnout míč do brány
- pochodovat do rytmu

Jemná motorika:

- dovede se zamračit, usmát, nadzvednout obočí, pohybovat jazykem od jednoho koutku úst ke druhému, jazykem si olíznout rty a našpulit je, nafouknout tváře (obě najednou i každou zvlášť)
- zvládne různé drobné ruční práce (například navlékat korále, cvrkat kuličky, vytrhávat z papíru, lepit a stříhat, modelovat, zatkoukat, šroubovat, krájet, sypat, přelévat...)
- hmatem rozlišit různé materiály (plyš, dřevo, papír aj.)

Senzomotorika (spojení vnímání s pohybem):

- dovede propojit slyšené s pohybem (například tleská na dané slovo při poslechu pohádky)
- dovede propojit viděné s pohybem (například provléká provázek podle vzoru)

Motorická koordinace:

- umí napodobit nůžky stříháním druhého a třetího prstu
- dokáže roztahovat prsty na obou rukou stejně a současně („kočičí drápy“)

Zraková oblast

Orientace na ploše a v prostoru:

- rozliší pojmy nahoře – dole, vpředu – vzadu, nad – pod, na – do, vedle, před za, hned před – hned za, uprostřed, mezi, vpravo, vlevo, vpravo dole apod.
- kdo nebo co je první, poslední, následující, předposlední, prostřední
- určí nebo dodrží směr pohybu – rovně, dopředu, dozadu, doleva, doprava
- určí vzdálenost – blízko, daleko, blíž, dál, nejbliž, nejdál
- orientuje se ve svém prostředí, v blízkém okolí, ve škole

Levo-pravý pohyb očí:

- udrží směr pohybu očí zleva doprava, shora dolů (řádky, sloupce)
- jmenuje nebo řadí předměty, obrázky

Zraková analýza a syntéza:

- složí předměty a obrázky z několika částí (například puzzle)
- skládá i podle vlastní fantazie (například stavebnice)
- doplní chybějící části na obrázku (dokreslením, vyhledáním příslušného dílu, dolepením apod.)

Vnímání tělesného schématu:

- umí pojmenovat jednotlivé části svého těla, některé orgány
- rozlišuje pohlaví

Zraková paměť:

- nakreslí jednoduché obrázky podle předlohy
- zapamatuje si předložené předměty nebo obrázky, tvary, pozná změnu, zapamatuje si pořadí, polohu

Rozlišování podobných a stranově obrácených tvarů:

- vyhledá a spojí stejné obrázky, tvary
- rozpozná odlišné obrázky, tvary
- rozliší obrázky a tvary stranově obrácené

Rozlišování figury a pozadí

- vyhledá konkrétní věci na obrázku
- rozliší několik navzájem se překrývajících obrázků (konkrétních obrázků, geometrických tvarů nebo písmen)
- rozliší tvary na odlišném pozadí (jinak barevném, šrafovaném, tečkovaném, čtverečkováném apod.)

Zrakové rozlišování (diferenciace):

- rozliší základní i doplňkové barvy
- rozliší předměty nebo obrázky podle velikosti (malý – velký, menší – větší, nejmenší – největší)
- seřadí 5 věcí podle velikosti
- roztrídí předměty nebo obrázky podle tvaru (kruh, čtverec, obdelník, trojúhelník, kulatý, špičatý, hranatý), materiálu (dřevo, sklo, kov, látka, plast...)

Sluchová oblast

Naslouchání, vnímání zvuků:

- naslouchá okolním zvukům (v místnosti, přírodě apod.) - umí je rozpoznat
- umí říci, které zvuky jsou mu příjemné a které ne
- naslouchá vyprávěnému, čtenému, zpívanému apod.
- poznává některé písně podle melodie

Sluchová orientace:

- určí zdroj zvuku
- určí směr pohybu a přibližnou vzdálenost zdroje zvuku (například kutálejícího se míče s rolničkami uvnitř)

Sluchové rozlišování:

- pozná, zda je dvojice slov či slabik (dávajících smysl a poté i nesmyslných) shodná (změna souhlásky, samohlásky, znělé a neznelé hlásky, délky samohlásky, měkké a tvrdé slabiky) – rok – rak, duben – buben

Sluchová analýza a syntéza:

- rozloží slova na slabiky a naopak, určí počet slabik
- pojmenuje hlásky ve slově – na začátku a na konci
- určí hlásky ve slově (zda slovo obsahuje danou hlásku nebo slabiku)
- složí slovo z jednotlivých hlásek, rozloží slovo na jednotlivé hlásky

Sluchová paměť:

- zapamatuje si delší větu (5 a více slov), řadu nesouvisejících slov (4 až 6)
- zapamatuje si krátkou básně (4 verše), píseň, pořekadlo

Vnímání a reprodukce rytmu, rýmy:

- vnímá a napodobuje rytmus
- umí rytmitizovat básničku, pořekadlo, rozpočítadlo
- rozpozná rýmy (zda se dvě slova rýmují – slepice - čepice)

5. TEMATICKY VZDĚLÁVACÍ PLÁN

Integrované bloky a jejich obsah

Tematicky vzdělávací plán je pracovním dokumentem třídní učitelky, lze jej doplňovat, přepracovávat a měnit podle aktuální potřeby.

1. BAREVNÝ PODZIM (září, říjen, listopad)

V tomto prvním integrovaném bloku pomáháme dětem s adaptací a orientací na nové školní prostředí – prohlídka všech prostor školy, návštěvy ve třídách, seznámení se se zaměstnanci školy a jejich prací, poznáváme lokalitu, v níž se škola nachází, seznámíme se s řádem a činnostmi v průběhu dne ve škole. Vytvoříme takové podmínky, aby dítě bez problémů zvládlo odloučení od rodiny, navazovalo přátelství s novými kamarády, spolupracovalo, rozvíjelo komunikační dovednosti, přizpůsobilo se změně bez větších obtíží.

Dále je blok zaměřen na to, jak se bezpečně chovat v dopravě jako chodec nebo cyklista, seznamujeme se s různými druhy dopravních prostředků a dopravních situací, poznáváme značky v okolí školy.

Vytváříme kladný vztah k místu a prostředí, ve kterém dítě žije, orientujeme se v místě svého bydliště. Probouzíme v dětech potřebu poznávat krásy podzimní přírody, rozvíjíme smyslové vnímání, pozorovací schopnosti. Poznáváme základní druhy ovoce a zeleniny a seznámíme se s jejich přínosem pro lidský život. Vyprávíme si o podzimních činnostech, v sadu, na zahrádce a na poli. Pojmenujeme jednoduché nářadí, které je k těmto pracem potřeba. Chápeme význam lidské práce pro společnost i lidský život. Vytváříme kladný vztah k přírodě.

Rozlišujeme listnatý a jehličnatý strom, a jejich proměny na podzim. Máme povědomí o stěhovavých a nestěhovavých ptácích. Osvojujeme si jednoduché poznatky o počasí a jeho rozmanitosti.

Seznámíme se se zábavnými činnostmi, které provádíme na podzim (např. pouštění draků).

Uvědomujeme si význam rodiny pro člověka, orientujeme se v příbuzenských vztazích. Chápeme důležitost rodiny, své postavení v rodině, spolupráci jednotlivých členů rodiny. Rozvíjíme kooperativní a komunikační schopnosti. Umíme vyjádřit své dojmy, pocity.

Rozvíjíme psychickou a fyzickou zdatnost, pozorovací schopnosti a tvořivé myšlení.

Poznáváme jednotlivé druhy sportů, víme co je potřeba k jejich provozování a uvědomujeme si, proč je sportování pro náš život důležité.

DÍLČÍ VZDĚLÁVACÍ CÍLE

Dítě a jeho tělo

- rozvíjet pohybové schopnosti
- zdokonalovat dovednosti v oblasti hrubé a jemné motoriky
- rozvíjet a užívat všechny smysly
- osvojovat si přiměřené praktické dovednosti

Dítě a jeho psychika

- rozvíjet komunikativní dovednosti
- rozvíjet kultivovaný projev
- rozvíjet pozitivní city ve vztahu k sobě (identita, sebevědomí, sebedůvěra)
- rozvíjet bohatou slovní zásobu
- získávat schopnosti záměrně řídit svoje chování

Dítě a ten druhý

- seznamovat se s pravidly chování a kooperativními dovednostmi
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí v němž dítě žije – rodina, škola
- rozvíjet pozitivní city ve vztahu k druhým
- vytvářet prosociální postoje (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)

Dítě a společnost

- poznávat pravidla společenského soužití
- porozumět základním projevům verbální i neverbální komunikace
- rozvoj schopnosti žít ve společnosti ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se)

Dítě a svět

- seznamovat se s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytvářet pozitivní vztah k němu
- vytvářet povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, přírodou, lidmi a společností
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

Dítě a jeho těho

- zvládne základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí
- napodobuje jednoduché pohyby podle vzoru
- zvládá koordinaci ruky a oka, jemnou a hrubou motoriku
- zvládá jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidí po sobě, udržuje pořádek)

Dítě a jeho psychika

- ovládá řeč, hovoří plyně a srozumitelně, domluví se slovy i gesty
- zvládá přizpůsobit své jednání dané situaci, uvědomuje si svou samostatnost, zaujímá vlastní názory a postoje
- záměrně se soustředí na činnost a udrží pozornost
- formuluje otázky, odpovídá, vhodně slovně reaguje

Dítě a ten druhý

- uvědomuje si svá práva i povinnosti ve vztahu ke druhému a respektuje je
- spolupracuje s ostatními
- navazuje a udržuje dětská přátelství
- naslouchá druhým

Dítě a společnost

- má základní dětskou představu o pravidlech chování, dle kterých se má chovat v dané situaci
- vnímá kulturní a umělecké podněty, zachycuje skutečnosti ze svého okolí a své představy vyjadřuje prostřednictvím hudebních, výtvarných a pracovních činností
- pochopí, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat

Dítě a svět

- orientuje se ve známém prostředí, zvládá běžné činnosti, uvědomuje si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat a má povědomí o tom, jak se prakticky chránit
- všimá si změn a dění v nejbližším okolí

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

Dítě a jeho tělo

- manipulační činnosti a jednoduché úkony s pomůckami, náčiním, hračkami, materiálem
- smyslové a psychomotorické hry
- lokomoční a psychomotorické hry
- pracovní a sebeobslužné činnosti
- hudebně pohybové hry

Dítě a jeho psychika

- společné diskuze, rozhovory, individuální a skupinová konverzace
- činnosti zaměřené na poznávání různých lidských vlastností
- činnosti vedoucí k uvědomění si sebe sama a k odlišení se od ostatních

Dítě a ten druhý

- sociální a interaktivní hry
- kooperativní činnosti ve dvojicích a menších skupinkách
- hry a situace, v nichž se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- aktivity podporující sblížení dětí
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, úcta ke starším, apod.)

Dítě a společnost

- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije (škola, rodina)
- společné ustanovení pravidel třídy
- společné hry a skupinové aktivity umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
- hry zaměřené na poznávání a rozlišování různých společenských rolí
- tematické hry s pracovními pomůckami a nástroji
- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost) a mravní hodnoty v jednání lidí
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí školy

Dítě a svět

- pozorování blízkého okolí – vycházky do okolí
- smysluplné činnosti zaměřené na péči o školní prostředí
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, praktický nácvik bezpečného chování v situacích, které mohou nastat

2. POHÁDKOVÁ ZIMA (prosinec, leden, únor)

Ve druhém integrovaném bloku poznáváme charakteristické znaky zimního období a proměny v přírodě. Co je mráz, jinovatka, sníh, led, sněhová vločka. Uvědomujeme si střídání ročních období, měsíců v roce, dnů v týdnu. Orientujeme se v čase. Kdy je ráno, odpoledne, večer, noc. Seznámíme

děti s tradicemi, zvyky a obyčejí, které se váží k adventnímu času. Příchod Čerta, Mikuláše a Aděla. Zvládáme své emoce. Snažíme se rozpoznat dobro a zlo. Vánoce – nejkrásnější svátky v roce. Aktivně se podílíme na všech přípravách Vánoc. Rozvíjíme kulturně estetické dovednosti, vyrábíme dárky pro své blízké. Seznámíme děti s tradicí Tří králů a masopustního období.

Prohlubujeme poznatky a možnosti zimních aktivit v přírodě, seznamujeme se s různými zimními sporty, hrami na sněhu, sáňkujeme, bobujeme. Rozvíjíme u dětí pohybové schopnosti a dovednosti.

Umíme se vhodně a samostatně obléknout vzhledem k počasí, seznámíme se s jednotlivými druhy oblečení, dbáme na jejich čistotu a svůj upravený zevnějšek.

Pojmenujeme jednotlivá zvířata, která u nás přezimují, uvědomujeme si, jak který živočich tráví zimu. Rozvíjíme empatii, chápeme potřebu lidí pomáhat v zimě volně žijícím živočichům.

Vážíme si svého domova, umíme se postarat o domácího mazlíčka, uvědomujeme si co je volný čas a jak ho smysluplně využít.

DÍLČÍ VZDĚLÁVACÍ CÍLE

Dítě a jeho tělo

- rozvíjet a užívat všechny smysly
- osvojovat si přiměřené praktické dovednosti
- rozvoj fyzické a psychické zdatnosti
- rozvoj motorických dovedností

Dítě a jeho psychika

- rozvíjet řečové schopnosti a jazykové dovednosti, paměť, pozornost, soustředění
- posilovat přirozené poznávací city
- umět být citlivý ve vztahu k živým bytostem, k přírodě, věcem

Dítě a ten druhý

- rozvíjet interaktivní a komunikativní dovednosti
- rozvíjet verbální i neverbální komunikaci
- posilovat prosociální chování ve vztahu k ostatním lidem

Dítě a společnost

- vytvářet základy aktivních postojů ke světu, životu a pozitivních vztahů ke kultuře a umění
- ctít tradice a zvyky
- vytvořit povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- rozvíjet společenský a estetický vkus

Dítě a svět

- chápat, že lidé mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- osvojovat si poznatky a dovednosti potřebné k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

Dítě a jeho tělo

- má povědomí o významu péče o čistotu
- zvládne základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí
- napodobuje jednoduché pohyby podle vzoru zvládá koordinaci ruky a oka, jemnou motoriku
- ovládá dechové svalstvo, sladí pohyb se zpěvem

Dítě a jeho psychika

- ovládá řeč, hovoří plyně a srozumitelně, domluví se slovy i gesty
- zvládá přizpůsobit své jednání dané situaci, uvědomuje si svou samostatnost, zaujímá vlastní názory a postoje
- pozná a pojmenuje většinu toho, co ho obklopuje

Dítě a ten druhý

- uvědomuje si svá práva i povinnosti ve vztahu ke druhému a respektuje je
- spolupracuje s ostatními
- odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná
- brání se projevům násilí jiného dítěte (ubližování, ponižování atd.)

Dítě a společnost

- má základní dětskou představu o pravidlech chování, dle kterých se má chovat v dané situaci
- vnímá kulturní a umělecké podněty, zachycuje skutečnosti ze svého okolí a své představy vyjadřuje prostřednictvím hudebních a výtvarných činností
- chová se a jedná na základě vlastních pohnutek, zároveň s ohledem na ostatní

Dítě a svět

- orientuje se ve známém prostředí, zvládá běžně činnosti, uvědomuje si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat a má povědomí o tom, jak se prakticky chránit
- osvojuje si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké a využitelné pro další učení a životní praxi

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

Dítě a jeho tělo

- lokomoční a pohybové činnosti (lezení, chůze, běh, skoky a poskoky)
- nelokomoční pohybové činnosti (pohyby těla na místě)
- manipulační činnosti s předměty, pomůckami, náčiním a materiálem
- smyslové a psychomotorické hry
- konstruktivní a grafické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- pracovní a sebeobslužné činnosti
- činnosti relaxační a odpočinkové zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí

Dítě a jeho psychika

- společné diskuze, rozhovory, individuální a skupinová konverzace
- přednes, recitace, zpěv
- grafické napodobování tvarů symbolů, čísel a písmen – nácvik podpisu
- záměrné pozorování předmětů, určování jejich vlastností
- činnosti vedoucí k uvědomění si sebe sama a k odlišení se od ostatních
- dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč...)
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte

Dítě a ten druhý

- sociální a interaktivní hry
- kooperativní činnosti ve dvojicích a menších skupinkách
- hry, přirozené i modelové situace, ve kterých se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- hry a situace, v nichž se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých lidí

Dítě a společnost

- hry zaměřené na poznávání a rozlišování různých společenských rolí

- přípravy a realizace společenských zábav a slavností
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, podněcující tvořivost a nápaditost dítěte
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku – zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce a mravní hodnoty (dobro x zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost,...)
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

Dítě a svět

- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, podnebí, počasí, roční období)

3. ROZKVETLÉ JARO (březen, duben, květen)

Třetí integrovaný blok je zaměřen hlavně na environmentální činnosti, na pozorování probouzející se přírody. Poznáváme zvířecí rodiny (samec, samice, mládě), víme kde bydlí (kurník, stáj, kravín atd.) Pojmenujeme základní jarní kvetoucí rostliny. Uvědomujeme si význam práce na zahradě, známe jednotlivé aktivity s ní spojené (rytí, setí, sázení, pleť). Chápeme důležitost ochrany přírody, proč oslavujeme Den Země (22. dubna), proč je důležité chránit naši planetu. Připomeneme si Den vody (22. března) – je důležité pochopit, proč je voda nejvzácnější tekutinou na Zemi. Seznámíme děti s koloběhem vody. Trávíme co nejvíce času na čerstvém vzduchu – jarní hry, různé pohybové činnosti. Vyprávíme si o vhodných aktivitách v jarním období, známe a uplatňujeme zásady bezpečného pobytu venku, prohlubujeme vědomosti o tom, proč je pro člověka pobyt na čerstvém vzduchu nezbytný.

Rozlišujeme nemoc, úraz, víme jak jim předcházet. Žijeme zdravě – výživa, denní stravovací a pitný režim, příprava pokrmů, stolování.

Pojmenujeme části těla, vyprávíme si o tom, jak provádíme ranní a večerní hygienu, popíšeme jak se správně starat o svůj chrup. Vyprávíme o svém denním režimu.

Připomeneme si typické svátky a zvyky jara (Velikonoce, čarodějnice) a také květnový svátek všech maminek. Připravujeme se na zápis do 1. třídy.

DÍLČÍ VZDĚLÁVACÍ CÍLE

Dítě a jeho tělo

- uvědomovat si vlastní tělo
- osvojovat si poznatky o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- osvojovat si poznatky a dovednosti důležité k podpoře zdraví
- rozvíjet a užívat všechny smysly a osvojovat si přiměřené praktické dovednosti

Dítě a jeho psychika

- rozvíjet řečové schopnosti a jazykové dovednosti, paměť a pozornost
- posilovat přirozené poznávací city
- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit

Dítě a ten druhý

- rozvíjet interaktivní a komunikativní dovednosti verbální i neverbální
- posilovat prosociální chování ve vztahu k druhým lidem
- rozvoj kooperativních dovedností

Dítě a společnost

- seznamovat se se světem lidí, kultury a umění, osvojit si základní poznatky o prostředí, ve kterém dítě žije
- chápat, že lidé mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

Dítě a jeho tělo

- má povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy, rozlišuje co zdraví prospívá a co mu škodí
- pojmenuje základní části lidského těla
- rozlišuje činnosti posilující a ohrožující zdraví
- uvažuje o zásadách správného chování u jídla
- vypráví o svém denním režimu a vhodně do něj zařadí zájmové aktivity
- rozvíjí pohybové schopnosti a dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky (správná koordinace pohybů, dýchání)
- zvládá koordinaci pohybu s hudbou, rytmem a zpěvem
- zachází s běžnými předměty denní potřeby, drobnými nástroji, sportovním náčiním, výtvarnými pomůckami

Dítě a jeho psychika

- rozšiřuje si svou slovní zásobu, samostatně a smysluplně vyjadřuje své myšlenky a pocity
- zvládá a záměrně řídí své chování, uvědomuje si příjemné a nepříjemné citové prožitky a snaží se ovládat své afektivní chování
- pozná některá písmena a číslice
- pozná napsané své jméno

Dítě a ten druhý

- spoluvytváří pravidla společného soužití, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- rozvoj komunikativních dovedností

Dítě a společnosti

- chová se zdvořile, váží si práce a úsilí druhých
- vytváří a upevňuje si návyky společenského chování
- rozvoj společenského a estetického vkusu

Dítě a svět

- má povědomí o společenském, věcném, přírodním, kulturním prostředí
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé a že vše kolem nás se neustále proměňuje

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

Dítě a jeho tělo

- činnosti zaměřené na poznávání lidského těla a jeho částí
- jednoduché pracovní sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, a vytváření zdravých životních návyků
- lokomoční a pohybové činnosti (lezení, chůze, běh, skoky a poskoky)
- nelokomoční pohybové činnosti (pohyby těla na místě)
- jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.)
- manipulační činnosti s předměty, pomůckami, náčiním a materiálem
- smyslové a psychomotorické hry
- konstruktivní a grafické činnosti
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti

- pracovní a sebeobslužné činnosti
- činnosti relaxační a odpočinkové zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí

Dítě a jeho psychika

- spontánní hry dle volby dětí
- dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč)
- vyprávění dítěte (co slyšelo, vidělo)

Dítě a ten druhý

- aktivity podporující sblížení dětí
- sociální a interaktivní hry
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinách
- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým

Dítě a společnost

- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)

Dítě a svět

- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, podnebí, počasí, roční období)

4. HORKÉ LÉTO (červen)

V tomto bloku oslavíme Mezinárodní den dětí. Seznamujeme se se skutečností, že existují lidé různých kultur a barvy pleti, respektujeme jejich existenci. Vytváříme pocit sounáležitosti se světem. Seznámíme děti s tím, že se v životě mohou setkat s různými lidmi, učíme se řešit různé situace.

Provozujeme různé pohybové aktivity venku, procházky do přírody, cestujeme (školní výlet), povídáme si o bezpečném cestování, pozorujeme zvířata v přírodě (živočichové v lese, na louce, u řeky a rybníku, co se děje v trávě), rozmary počasí (bouře, blesk, déšť, vítr, změny počasí v přírodě). Sporty typické pro letní období. Seznámíme se s tím, jaká nebezpečí nás mohou v létě čekat a jak se před nimi chránit.

Opakujeme některé důležité znalosti a dovednosti získané v průběhu celého roku, Prověrujeme úroveň některých získaných očekávaných kompetencí. Chodíme na náslechy do prvních tříd. Loučíme se s přípravnou třídou a těšíme se na prázdniny.

DÍLČÍ VZDĚLÁVACÍ CÍLE

Dítě a jeho tělo

- rozvíjet pohybové schopnosti a dovednosti v oblasti hrubé i jemné motoriky (správná koordinace pohybů, dýchání)
- rozvíjet a užívat všechny smysly a osvojovat si přiměřené praktické dovednosti
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí

Dítě a jeho psychika

- rozvíjet komunikativní dovednosti a kultivovaný projev
- rozvíjet pozitivní city ve vztahu k sobě (identita, sebevědomí, sebedůvěra)
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní

- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních a kulturních krás

Dítě a ten druhý

- seznamovat se s pravidly chování a kooperativními dovednostmi
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, přizpůsobivosti apod.)

Dítě a společnost

- vytvářet základy aktivních postojů ke světu, životu a pozitivních vztahů ke kultuře a umění
- rozvoj schopnosti žít ve společnosti ostatních lidí

Dítě a svět

- vytvářet povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, přírodou, lidmi, společností
- poznávání jiných kultur
- rozvoj úcty k životu ve všech formách
- rozvoj schopnosti přizpůsobit se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY

Dítě a jeho tělo

- zvládá koordinaci pohybu s hudbou, rytmem a zpěvem
- zachází s běžnými předměty denní potřeby, drobnými nástroji, sportovním náčiním, výtvarnými pomůckami
- vnímá a rozlišuje podněty ve svém okolí pomocí všech smyslů
- zvládá sebeobsluhu, jednoduché pracovní úkony
- zvládne základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí

Dítě a jeho psychika

- ovládá řeč, hovoří plynně a srozumitelně, domluví se slovy i gesty
- zvládá přizpůsobit své jednání dané situaci, uvědomuje si svou samostatnost, zaujímá vlastní názory a postoje
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení

Dítě a ten druhý

- uvědomuje si svá práva i povinnosti ve vztahu ke druhému a respektuje je
- spolupracuje s ostatními
- navazuje a udržuje dětská přátelství
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

Dítě a společnost

- má základní dětskou představu o pravidlech chování, dle kterých se má chovat v dané situaci
- vnímá kulturní a umělecké podněty, zachycuje skutečnosti ze svého okolí, své představy vyjadřuje prostřednictvím hudebních a výtvarných činností
- rozvoj schopnosti žít ve společnosti ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se) přináležet k tomuto společenství a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané

Dítě a svět

- orientuje se ve známém prostředí, zvládá běžně činnosti, uvědomuje si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat a má povědomí o tom, jak se prakticky chránit
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje se a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, přizpůsobovat se běžně

proměnlivým okolnostem doma i ve školním prostředí

VZDĚLÁVACÍ NABÍDKA

Dítě a jeho tělo

- smyslové a psychomotorické hry
- lokomoční a psychomotorické hry (lezení, chůze, běh, skoky a poskoky)
- pracovní a sebeobslužné činnosti
- hudebně pohybové hry
- činnosti relaxační a odpočinkové zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí

Dítě a jeho psychika

- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- smyslové hry, činnosti zaměřené na rozvoj postřehu, vnímání, paměti, pozornosti
- námětové hry a činnosti
- hry zaměřené na tvořivost, představivost, fantazii (kognitivní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické)

Dítě a ten druhý

- sociální a interaktivní hry
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinách
- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým

Dítě a společnost

- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku – zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce a mravní hodnoty (dobro x zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost)
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umožňují mu poznat rozmanitost kultur

Dítě a svět

- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, podnebí, počasí, roční období)